

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2016

1494/2016

Laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tavoite

Tämän lain tavoitteena on turvata tekijänoikeuden ja tekijänoikeuden lähioikeuksien oikeudenhaltijoiden itsemääräämisoikeus, edistää tekijänoikeusmarkkinoiden toimivuutta ja varmistaa, että tekijänoikeuden ja tekijänoikeuden lähioikeuksien yhteishallinnoinnissa toimitaan vastuullisesti, tehokkaasti ja läpinäkyvästi suhteessa oikeudenhaltijoihin ja käyttäjiin.

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista 4 §:n 1 kohdassa tarkoitetuissa yhteishallinnointiorganisaatioissa. Mitä 42—52 §:ssä säädetään, sovelletaan ainoastaan sävellysteosten oikeudenhaltijoita edustaviin yhteishallinnointiorganisaatioihin.

Jäljempänä 5—9 §:ää, 22 §:n 1 momenttia, 24, 25 ja 33—39 §:ää, 40 §:n 1 momentin 1 ja 3—9 kohtaa sekä 53—62 §:ää sovelletaan 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettuihin riippumattomiin hallinnointiorganisaatioihin.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Yhteishallinnointiorganisaation ja riippumattoman hallinnointiorganisaation toimintaan sovelletaan ensisijaisesti tämän lain säännöksiä ja sitä täydentäen muuta lainsäädäntöä siltä osin kuin tästä laista ei muuta johdu.

Tämä laki ei vaikuta kilpailulain (948/2011) soveltamiseen.

Tämä laki ei vaikuta toimivaltaan, joka opetus- ja kulttuuriministeriöllä on tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisesti. Jos opetus- ja kulttuuriministeriön tekijänoikeuslain nojalla tekemä yhteishallinnointiorganisaation hyväksymispäätös on ristiriidassa tämän lain kanssa, noudatetaan hyväksymispäätöstä.

HE 119/2016
SivM 14/2016
EV 204/2016

[Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/26/EU \(32014L0026\); EUVL L 84, 20.3.2014, s. 72](#)

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yhteishallinnointiorganisaatiolla* oikeushenkilöä, joka on jäsentensä omistuksessa tai määräysvallassa tai on voittoa tavoittelematon, ja jonka ainoana tai pääasiallisena tarkoituksena on siihen valtuutettuna hallinnoida tekijänoikeutta tai tekijänoikeuden lähioikeuksia oikeudenhaltijoiden yhteiseen lukuun;

2) *riippumattomalla hallinnointiorganisaatiolla* voittoa tavoittelevaa oikeushenkilöä, joka ei ole suoraan tai välillisesti eikä kokonaan tai osittain oikeudenhaltijoiden omistuksessa tai määräysvallassa, ja jonka ainoana tai pääasiallisena tarkoituksena on siihen valtuutettuna hallinnoida tekijänoikeutta tai tekijänoikeuden lähioikeuksia oikeudenhaltijoiden yhteiseen lukuun;

3) *yleiskokouksella* yhdistyslain (503/1989) mukaista yhdistyksen kokousta tai valtuutettujen kokousta, osuuskuntalain (421/2013) mukaista osuuskunnan kokousta tai edustajistoa, osakeyhtiölain (624/2006) mukaista yhtiökokousta, eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1435/2003 mukaista eurooppaosuuskunnan yleiskokousta sekä eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2157/2001 mukaista eurooppayhtiön yhtiökokousta;

4) *oikeudenhaltijalla* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on hallussaan tekijänoikeus tai lähioikeus taikka jolla on oikeuksien hyödyntämistä koskevan sopimuksen tai lainsäädännön nojalla oikeus osuuteen tekijänoikeuskorvauksista; oikeudenhaltijana ei kuitenkaan pidetä yhteishallinnointiorganisaatiota eikä riippumatonta hallinnointiorganisaatiota;

5) *käyttäjällä* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka käyttää tai haluaa käyttää teosta tai muuta suojan kohdetta tavalla, joka edellyttää oikeudenhaltijan lupaa tai oikeudenhaltijalle suoritettavaa korvausta;

6) *jäsenellä* oikeudenhaltijaa taikka oikeudenhaltijoita edustavaa yhteisöä tai säätiötä (*jäsenyhteisö*), joka on yhdistysmuotoisen yhteishallinnointiorganisaation jäsen, osuuskuntamuotoisen yhteishallinnointiorganisaation jäsen tai osakeyhtiömuotoisen yhteishallinnointiorganisaation osakkeenomistaja;

7) *lisanssillä* lupaa, jolla myönnetään käyttöoikeus tekijänoikeudella tai tekijänoikeuden lähioikeudella suojattuun teokseen tai muuhun suojan kohteeseen, tai sopimusta teoksen tai muun suojan kohteen käytöstä maksettavasta korvauksesta;

8) *edustussopimuksella* sopimusta, jolla yhteishallinnointiorganisaatio valtuuttaa (*valtuuttava yhteishallinnointiorganisaatio*) toisen yhteishallinnointiorganisaation hallinnoimaan tekijänoikeutta ja tekijänoikeuden lähioikeutta (*lisensioiva yhteishallinnointiorganisaatio*);

9) *sävellysteoksen verkko-oikeuksilla* verkkopalvelun tarjoamiseksi tarvittavaa tekijänoikeuslain 2 §:n mukaista oikeutta valmistaa teoksesta kappale ja oikeutta saattaa teos yleisön saataville välittämällä se yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös teoksen välittäminen siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

Oikeudenhaltijoiden oikeudet

5 §

Oikeudenhaltijan oikeus valita yhteishallinnointiorganisaatio

Oikeudenhaltijalla on oikeus suoraan tai välillisesti valtuuttaa valitsemansa yhteishallinnointiorganisaatio hallinnoimaan valitsemiaan tekijänoikeuksia tai lähioikeuksia, oikeuksien luokkia tai teosten tai muiden suojan kohteiden tyyppejä valitsemillaan alueilla riippumatta siitä, mihin Euroopan unionin jäsenvaltioon yhteishallinnointiorganisaatio on sijoittautunut, mikä on oikeudenhaltijan kansalaisuus ja mikä on se Euroopan unionin valtio, jossa oikeudenhaltija asuu tai johon se on sijoittautunut.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun valtuutuksen on oltava nimenomainen ja yksilöity sekä kirjallinen tai muutoin todennettavissa.

Jollei yhteishallinnointiorganisaatiolla ole perusteltua syytä kieltäytyä valtuutuksen mukaisesta oikeuksien hallinnoimisesta, sillä on velvollisuus hallinnoida niitä edellyttäen, että se kuuluu sen toimialaan.

6 §

Kielto asettaa oikeudenhaltijalle tarpeettomia velvoitteita

Yhteishallinnointiorganisaation tulee toimia niiden oikeudenhaltijoiden etujen mukaisesti, joiden tekijänoikeuksia tai lähioikeuksia se edustaa. Yhteishallinnointiorganisaatio ei saa asettaa edustamalleen oikeudenhaltijalle velvoitteita, jotka eivät ole tarpeen tämän oikeuksien ja etujen suojelemiseksi tai tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien tehokkaaksi hallinnoimiseksi.

7 §

Oikeudenhaltijan itsenäinen oikeus myöntää lisenssi

Oikeudenhaltijalla on antamansa 5 §:ssä tarkoitettun valtuutuksen estämättä oikeus myöntää lisenssi valitsemallaan tavalla teosten tai muiden suojan kohteiden ei-kaupalliseen käyttöön.

8 §

Oikeudenhaltijan oikeus peruuttaa yhteishallinnointia koskeva valtuutus

Oikeudenhaltijalla on oikeus peruuttaa osittain tai kokonaan antamansa 5 §:ssä tarkoitettu valtuutus ilmoittamalla tästä yhteishallinnointiorganisaatiolle.

Yhteishallinnointiorganisaatio saa asettaa valtuutuksen peruuttamiselle kohtuullisen, enintään kuuden kuukauden pituisen irtisanomisajan, tai edellyttää, että peruuttaminen tulee voimaan sen tilikauden päättyessä, jona ilmoitus on annettu. Yhteishallinnointiorganisaatio ei saa asettaa valtuutuksen peruuttamisen ehdoksi, että peruutuksen kohteena olevien oikeuksien, oikeuksien luokkien tai teosten ja muiden suojan kohteiden tyyppien hallinnointi siirretään toiselle yhteishallinnointiorganisaatiolle, eikä muita kohtuuttomia ehtoja. Valtuutuksen peruuttaminen ei vaikuta ennen irtisanomisajan päättymistä annetun lisenssin ehtoihin, oikeudenhaltijan oikeuteen saada hänelle kuuluvat tekijänoikeuskorvaukset eikä 19—26, 39, 49 ja 64 §:n mukaisiin yhteishallinnointiorganisaation velvollisuuksiin.

Tämän pykälän säännöksiä oikeudenhaltijan oikeudesta peruuttaa valtuutus sovelletaan myös yhteishallinnointiorganisaation jäsenyhteisöön, jolle oikeudenhaltija on siirtänyt oikeutensa hallinnoitavaksi.

9 §

Oikeudenhaltijan oikeus saada tieto valtuutukseen liittyvistä oikeuksistaan ja valtuutuksen peruuttamisen ehdoista

Yhteishallinnointiorganisaation tai sen puolesta valtuutuksen vastaanottavan yhteisön tai säätiön on ilmoitettava oikeudenhaltijalle tämän 5 §:n 1 momentin, 7 §:n ja 8 §:n 1 momentin mukaisista oikeuksista sekä 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuista valtuutuksen peruuttamisen edellytyksistä ennen kuin tämä antaa 5 §:n 2 momentin mukaisesti valtuutuksen tekijänoikeuden tai lähioikeuden yhteishallinnointia varten.

10 §

Oikeudenhaltijan asiointiin liittyvät oikeudet

Oikeudenhaltijalla on oikeus asioida yhteishallinnointiorganisaation kanssa ja saada 25 ja 39 §:ssä tarkoitettut tiedot valintansa mukaan suomeksi tai ruotsiksi. Valtuutuksen ja sen peruuttamisen ehtojen sekä 9 §:ssä tarkoitettujen tietojen tulee olla saatavilla suomeksi ja ruotsiksi.

Yhteishallinnointiorganisaation tulee tarjota oikeudenhaltijalle mahdollisuus sähköiseen asiointiin.

3 luku

Jäsenen oikeudet ja päätösvalta yhteishallinnointiorganisaatiossa

11 §

Oikeus päästä yhteishallinnointiorganisaation jäseneksi

Yhteishallinnointiorganisaation sääntöihin tai yhtiöjärjestykseen tulee sisällyttää edellytykset, joiden mukaisesti oikeudenhaltija tai oikeudenhaltijoita edustava yhteisö tai säätiö on hyväksyttävä yhteishallinnointiorganisaation jäseneksi. Jos jäsenyysehtoja ei ole tyhjentävästi määritelty säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä, yhteisön yleiskokous voi määritellä tarkemmin jäsenyysehdot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen jäsenyysehtojen tulee perustua objektiivisiin, avoimiin ja syrjimättömiin kriteereihin.

Jos yhteishallinnointiorganisaatio ei hyväksy jäsenhakemusta, sen on kohtuullisessa ajassa toimitettava jäsenyyttä hakeneelle päätöksensä perusteluineen kirjallisesti.

12 §

Oikeus osallistua yhteishallinnointiorganisaation päätöksentekoon

Yhteishallinnointiorganisaation yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on määrättävä asianmukaisista ja tehokkaista menetelmistä, joiden avulla sen jäsenet voivat osallistua organisaation päätöksentekoon. Osallistumisen tulee olla mahdollista myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen välityksellä, ellei tätä voida pitää ilmeisen tarpeettomana tai suhteettomana oikeudenhaltijoiden määrä, asuin- tai sijaintivaltio sekä etäosallistumisen järjestämisen kustannukset ja toteuttamismahdollisuudet huomioon ottaen. Eri oikeudenhaltijaryhmiin kuuluvien jäsenten on oltava tasapuolisesti ja tasapainoisesti edustettuina päätöksentekoprosessissa.

Jäsenellä on oikeus valtuuttaa asiamies osallistumaan yleiskokoukseen. Jäsenen oikeutta käyttää asiamiestä voidaan rajoittaa vain erityisestä syystä. Asiamiehellä on yleiskokouksessa samat oikeudet kuin hänet nimenneellä jäsenellä, ja hänen on äänestettävä jäsenen antamien ohjeiden mukaisesti. Asiamiehen valtakirja on voimassa yhdessä yleiskokouksessa.

13 §

Yleiskokous

Yhteishallinnointiorganisaation jäsenellä on oikeus osallistua yleiskokoukseen ja hänellä on siellä äänioikeus. Äänioikeutta voidaan rajoittaa yhteishallinnointiorganisaation säännöissä, yhtiöjärjestyksessä tai jäsenysehdoissa ainoastaan jäsenyyden keston tai jäsenen saamien tai vielä saamatta olevien tekijänoikeuskorvausten määrän perusteella ja edellyttäen, että nämä perusteet määritetään ja niitä sovelletaan tasapuolisesti ja oikeasuhteisesti.

Yleiskokous on kutsuttava koolle vähintään kerran vuodessa.

Yhdistys- tai osuuskuntamuotoisen yhteishallinnointiorganisaation säännöissä saadaan 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen kuitenkin määrätä, että jäsenten päätösvaltaa kaikissa tai joissakin asioissa käyttää valtuutettujen kokous tai edustajisto, jonka jäsenet valitsevat vähintään neljän vuoden välein. Edellytyksenä on lisäksi, että jäsenten asianmukainen ja tehokas osallistuminen valtuutettujen tai edustajiston valintaan varmistetaan ja että eri oikeudenhaltijaryhmiin kuuluvat jäsenet ovat tasapuolisesti ja tasapainoisesti edustettuina valtuutettujen kokouksessa tai edustajistossa.

14 §

Yleiskokouksessa päätettävät asiat

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään, yhteishallinnointiorganisaation yleiskokous päättää seuraavista asioista:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation jäsenysehdoista, jos niistä ei määrätä säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation 15 §:ssä tarkoitetun valvontaelimen jäsenten nimitämisestä ja erottamisesta sekä heille maksettavista palkkioista ja muista etuuksista;
- 3) oikeudenhaltijoille kuuluvien tekijänoikeuskorvausten jakamisesta noudatettavista yleisistä periaatteista;
- 4) jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käytöstä sekä yleisistä periaatteista, joiden mukaisesti tällaiset varat käytetään;
- 5) tekijänoikeuskorvausten ja niiden sijoittamisesta saatavien tulojen yleisistä sijoitusperiaatteista;
- 6) tekijänoikeuskorvauksista ja niiden sijoittamisesta saatavista tuloista tehtäviä vähennyksiä koskevista yleisistä periaatteista;
- 7) riskienhallintaperiaatteista;
- 8) kiinteän omaisuuden hankintaa, myyntiä tai kiinnittämistä koskevista periaatteista;
- 9) sulautumisesta, tytäryhteisön perustamisesta sekä toisen yhteisön tai sen osuuksien tai oikeuksien hankinnan hyväksymisestä sekä muista merkittävistä organisatorisista muutoksista, joilla on merkitystä tekijänoikeuden yhteishallinnointiin;
- 10) lainojen ottamisesta ja myöntämisestä sekä näihin liittyvistä vakuuksista;
- 11) jäljempänä 41 §:ssä tarkoitetun vuotuisen avoimuusraportin hyväksymisestä.

Päätösvalta 1 momentin 7—10 kohdassa tarkoitetuissa asioissa voidaan yleiskokouksen päätöksellä taikka sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen määräyksellä siirtää 15 §:ssä tarkoitettulle valvontaelimelle.

Jos yhteishallinnointiorganisaation 15 §:n mukaisena valvontaelimenä toimii hallintoneuvosto, yleiskokous voi siirtää sille päätösvallan myös 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa asioissa.

4 luku

Jäsenten ja oikeudenhaltijoiden etujen valvonta yhteishallinnointiorganisaatiossa

15 §

Yhteisön valvontaelin

Yhteishallinnointiorganisaatiolla tulee olla yleiskokouksen nimeämä valvontaelin, jossa eri oikeudenhaltijaryhmiin kuuluvat yhteishallinnointiorganisaation jäsenet ovat tasapuolisesti ja tasapainoisesti edustettuina. Yhteishallinnointiorganisaation toimitusjohtaja tai muu yhteishallinnointiorganisaation palveluksessa oleva henkilö ei voi olla valvontaelimen jäsenenä.

Hallintorakenteeltaan yksitasoisen yhteishallinnointiorganisaation valvontaelimenä toimii organisaation hallitus. Hallintorakenteeltaan kaksitasoisen yhteishallinnointiorganisaation valvontaelimenä toimii organisaation hallintoneuvosto.

Sen lisäksi, mitä valvontaelimen tehtäväksi säädetään muussa laissa, sen tehtävänä on:

- 1) valvoa yhteishallinnointiorganisaation 17 §:n 1 momentissa tarkoitettun henkilön toimintaa ja tehtävien suorittamista sekä yleiskokouksen päätösten ja erityisesti 14 §:n 1 momentin 3—6 kohdassa tarkoitettujen yleisten periaatteiden toteutumista;
- 2) käyttää yleiskokouksen sille 14 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti siirtämää päätösvaltaa;
- 3) vuosittain raportoida yleiskokoukselle valvontatoiminnassa tehdyistä havainnoista ja 2 kohdan mukaisesti siirretyn päätösvallan käyttämisestä.

16 §

Säätiön valvontaelin

Säätiömuotoisen yhteishallinnointiorganisaation säännöissä on oikeudenhaltijoiden etujen suojelemiseksi määrättävä perustettavaksi säätiölain (487/2015) 3 luvun 19 §:ssä tarkoitettu hallintoneuvosto. Eri luokkiin kuuluvien oikeudenhaltijaryhmien tulee olla tasapuolisesti ja tasapainoisesti edustettuina hallintoneuvostossa.

Hallintoneuvosto on kutsuttava koolle vähintään kerran vuodessa.

Sen lisäksi, mitä säätiölaissa säädetään hallintoneuvoston päätettäväksi, yhteishallinnointiorganisaation hallintoneuvosto päättää seuraavista asioista:

- 1) hallituksen jäsenten nimittämisestä;
- 2) hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksettavista palkkioista ja muista etuuksista;
- 3) yleisistä periaatteista, joiden mukaisesti oikeudenhaltijoille kuuluvat tekijänoikeuskorvaukset jaetaan;
- 4) jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käytöstä, sekä yleisistä periaatteista, joiden mukaisesti tällaiset varat käytetään;
- 5) tekijänoikeuskorvausten ja niiden sijoittamisesta saatavien tulojen yleisistä sijoitusperiaatteista;
- 6) tekijänoikeuskorvauksista ja niiden sijoittamisesta saatavista tuloista tehtäviä vähennyksiä koskevista yleisistä periaatteista;
- 7) riskienhallintaperiaatteista.

17 §

Yhteishallinnointiorganisaation liiketoiminnan johtaminen

Yhteishallinnointiorganisaatiolla tulee olla toimitusjohtaja tai muu organisaation päivittäisestä johtamisesta vastaava organisaation palveluksessa oleva henkilö, joka vastaa yhteishallinnointiorganisaation liiketoiminnan johtamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö johtaa yhteishallinnointiorganisaation päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun henkilön on annettava 15 ja 16 §:ssä tarkoitetulle valvontaelimelle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen valvontaelimen tehtävien hoitamiseksi.

18 §

Eturistiriitojen välttäminen

Yhteishallinnointiorganisaation on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet tunnistaakseen ja ehkäistäkseen eturistiriitatilanteita sekä rajoitukseksi niiden vaikutusta organisaation edustamien oikeudenhaltijoiden yhteisiin etuihin.

Yhteishallinnointiorganisaation toimitusjohtajan tai muun päivittäisestä johtamisesta vastaavan ja valvontaelimen jäsenen tulee 1 momentin tarkoituksessa antaa vuosittain yleiskokoukselle henkilökohtainen sidonnaisuuslausuma vallitsevista tai mahdollisista ristiriidoista henkilökohtaisten ja yhteishallinnointiorganisaation etujen välillä sekä ristiriidoista niiden velvoitteiden välillä, joita henkilöllä on yhteishallinnointiorganisaatiota kohtaan ja toista oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä kohtaan. Sidonnaisuuslausuman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

1) omistusosuus tai muu varallisuusoikeudellinen asema yhteishallinnointiorganisaatiossa;

2) yhteishallinnointiorganisaatiolta edellisellä tilikaudella saatu palkka ja palkkiot, mukaan lukien vapaaehtoiset eläkevakuutukset, luontoisedut ja muuntyyppiset etuudet;

3) oikeudenhaltijan ominaisuudessa yhteishallinnointiorganisaatiolta edellisellä tilikaudella saadut tekijänoikeuskorvaukset;

4) tiedot muista oikeuksista, etuuksista tai sellaisesta asemasta yhteishallinnointiorganisaatiossa tai sen omistuksessa tai määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä, jolla voi olla merkitystä hänen edellytyksiinsä hoitaa tehtävänsä.

5 luku

Tekijänoikeuskorvausten hallinnointi

19 §

Huolellisuus tekijänoikeuskorvausten keräämisessä ja hallinnoimisessa

Yhteishallinnointiorganisaation tulee noudattaa huolellisuutta tekijänoikeuskorvausten keräämisessä ja hallinnoimisessa.

20 §

Tekijänoikeuskorvausten pitäminen erillään muusta varallisuudesta

Yhteishallinnointiorganisaation tilinpidossa tulee pitää erillään:

1) tekijänoikeuskorvaukset ja niiden sijoittamisesta saatavat tulot;

2) omat varat ja omasta toiminnasta saatavat tulot.

Yhteishallinnointiorganisaatio ei saa käyttää tekijänoikeuskorvauksia eikä tekijänoikeuskorvausten sijoittamisesta saatuja tuloja muuhun tarkoitukseen kuin jaettaviksi oikeudenhaltijoille, ellei yleiskokous 14 §:n tai säätiön hallintoneuvosto 16 §:n mukaisesti ole toisin päättänyt.

Oikeudenhaltijalle kuuluva tekijänoikeuskorvaus, jota ei voida jakaa 24 §:ssä säädettyssä määräajassa sen vuoksi, että oikeudenhaltijaa ei ole voitu tunnistaa tai tavoittaa, on yhteishallinnointiorganisaation tilinpidossa pidettävä erillään muista varoista.

21 §

Tekijänoikeuskorvausten sijoittaminen

Yhteishallinnointiorganisaation tulee noudattaa yleiskokouksen tai, jos se on säätiö, hallintoneuvoston päätöstä sijoitustoiminnan yleisistä periaatteista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään:

- 1) mahdollisessa eturistiriitatapauksessa tulee varmistaa, että sijoitus tehdään pelkäämättä niiden oikeudenhaltijoiden edun mukaisesti, joiden hyväksi kyseiset tekijänoikeuskorvaukset on kerätty;
- 2) varat tulee sijoittaa siten, että varmistetaan sijoitusten suojaus, varmuus, rahaksi muutettavuus ja tuottavuus;
- 3) varat tulee hajauttaa riittävästi, jotta vältetään liiallinen riippuvuus yksittäisestä varojen lajista ja riskien kasautuminen.

22 §

Hallinnointipalkkio ja muut vähennykset

Yhteishallinnointiorganisaatiolla on velvollisuus tiedottaa edustamilleen oikeudenhaltijoille kulloinkin voimassa olevasta hallinnointipalkkiosta sekä tekijänoikeuskorvauksista ja niiden sijoittamisesta saatavista tuloista tehtävistä muista vähennyksistä.

Yhteishallinnointiorganisaation palveluistaan perimien palkkioiden ja muiden vähennysten on oltava kohtuullisia suhteessa palvelujen laatuun ja laajuuteen, eivätkä ne saa ylittää yhteishallinnointiorganisaatiolle tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien hallinnoinnista aiheutuvia perusteltuja ja tosiasiallisia kustannuksia.

23 §

Tasapuolinen pääsy oikeudenhaltijoiden yhteisiin tarkoituksiin tarjottaviin palveluihin ja etuihin

Jos tekijänoikeuskorvauksia tai niiden sijoittamisesta saatavia tuloja käytetään yhteishallinnointiorganisaation päätöksellä oikeudenhaltijoiden tai tietyn oikeudenhaltijaryhmän yhteisiin tarkoituksiin, tarjottavien palvelujen tai muiden etujen on oltava oikeudenhaltijoiden saatavilla tasapuolisin perustein.

24 §

Velvollisuus tilittää tekijänoikeuskorvaukset oikea-aikaisesti

Tekijänoikeuskorvaukset tulee tilittää oikeudenhaltijoille mahdollisimman nopeasti ja täsmällisesti yhteishallinnointiorganisaation vahvistamien yleisten jakoperiaatteiden mukaisesti.

Tekijänoikeuskorvaus tulee tilittää oikeudenhaltijalle yhdeksän kuukauden kuluessa sen tilikauden lopusta, jona korvaus kerättiin, ellei tämä ole mahdotonta.

25 §

Oikeudenhaltijoille tilityksen yhteydessä annettavat tiedot

Yhteishallinnointiorganisaation tulee antaa vähintään kerran vuodessa oikeudenhaltijalle, jolle se on kohdistanut tai tilittänyt tekijänoikeuskorvauksia kyseiseltä tilikaudelta, vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kaikki yhteystiedot, jotka oikeudenhaltija on antanut yhteishallinnointiorganisaatiolle oikeudenhaltijan tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi;
- 2) oikeudenhaltijalle kohdistetut tekijänoikeuskorvaukset;
- 3) yhteishallinnointiorganisaation oikeudenhaltijalle kussakin hallinnoitavien oikeuksien luokassa ja käyttötyypissä tilittämät korvausten määrät;
- 4) kausi, jonka aikana oikeudenhaltijalle kohdistettujen ja tilitettyjen korvausten perustana oleva oikeuksien käyttö on tapahtunut, jos käyttäjien suorittama raportointi mahdollistaa tämän;
- 5) korvauksista vähennetyt hallinnointipalkkiot;
- 6) muihin tarkoituksiin kuin hallinnointipalkkioihin tehdyt vähennykset;
- 7) kaikki oikeudenhaltijalle mihin tahansa kauteen kohdistuvat mutta vielä tilittämättä olevat tekijänoikeuskorvaukset.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös yhteishallinnointiorganisaation jäsenyhteisöä, joka tilittää tekijänoikeuskorvauksia edelleen oikeudenhaltijoille.

26 §

Velvollisuus ryhtyä riittäviin toimiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi

Yhteishallinnointiorganisaation on ryhdyttävä riittäviin toimiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi niissä tapauksissa, joissa teosten ja muiden suojan kohteiden käytön raportointi tämän mahdollistaa. Toimien riittävyttä arvioitaessa on otettava huomioon oikeudenhaltijoiden taloudellinen etu, tunnistamisen ja tavoittamisen mahdollistavien tietolähteiden olemassaolo ja tunnistamisesta ja tavoittamisesta aiheutuvat kustannukset. Yhteishallinnointiorganisaation tulee julkaista verkkosivuillaan tieto noudattamastaan oikeudenhaltijoiden tunnistamis- ja tavoittamismenettelystä suomeksi ja ruotsiksi.

Yhteishallinnointiorganisaation on vuoden kuluessa sen tilikauden lopusta, jona tekijänoikeuskorvaus kerättiin, asetettava edustamiensa oikeudenhaltijoiden, jäsenten ja toisten yhteishallinnointiorganisaatioiden saataville seuraavat hallussaan olevat tiedot teoksista ja muista suojan kohteista, joiden yhtä tai useampaa oikeudenhaltijaa ei ole tunnistettu tai tavoitettu:

- 1) teoksen tai muun suojan kohteen nimi;
- 2) oikeudenhaltijan nimi;
- 3) kustantajan tai tuottajan nimi;
- 4) muut yhteishallinnointiorganisaation hallussa olevat olennaiset tiedot, jotka voivat olla hyödyksi oikeudenhaltijan tunnistamisessa tai tavoittamisessa.

Jos oikeudenhaltijaa ei ole tunnistettu ja tavoitettu kahden vuoden kuluessa sen tilikauden lopusta, jona tekijänoikeuskorvaus kerättiin, yhteishallinnointiorganisaation on asetettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot teoksesta ja sen oikeudenhaltijoista verkkosivuilleen.

27 §

Jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käyttö

Jos oikeudenhaltijalle kuuluvaa tekijänoikeuskorvausta ei voida jakaa kolmen vuoden kuluessa sen tilikauden lopusta, jona tekijänoikeuskorvaus kerättiin, korvausta pidetään

jakamatta jääneenä tekijänoikeuskorvauksena edellyttäen, että yhteishallinnointiorganisaatio on ryhtynyt riittäviin toimiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi 26 §:n mukaisesti.

Jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käytöstä päättämisestä säädetään 14 ja 16 §:ssä.

6 luku

Oikeuksien hallinnointi toisen yhteishallinnointiorganisaation puolesta

28 §

Kielto kohdella syrjivästi edustussopimuksen nojalla edustettuja oikeudenhaltijoita

Lisensioiva yhteishallinnointiorganisaatio ei saa soveltaa eri ehtoja oikeudenhaltijoihin, joiden oikeuksia se hallinnoi valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation kanssa tekemänsä edustussopimuksen nojalla, eikä muutoinkaan kohdella oikeudenhaltijoita syrjivästi.

29 §

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation oikeus tehdä vähennyksiä tekijänoikeuskorvauksista

Lisensioiva yhteishallinnointiorganisaatio ei saa tehdä tekijänoikeuskorvauksista muita vähennyksiä kuin hallinnointipalkkion osuuden, ellei muista vähennyksistä ole nimenomaisesti sovittu valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation kanssa.

30 §

Tekijänoikeuskorvausten tilittäminen edustussopimuksen nojalla

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation on säännöllisesti ja täsmällisesti tilitettävä valtuuttaville yhteishallinnointiorganisaatioille niiden välityksellä maksettavat tekijänoikeuskorvaukset. Tekijänoikeuskorvaus tulee tilittää valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle mahdollisimman pian ja viimeistään yhdeksän kuukauden kuluttua sen tilikauden lopusta, jona tekijänoikeuskorvaus kerättiin, ellei tämä ole mahdotonta.

31 §

Valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle annettavat tiedot

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation tulee vähintään kerran vuodessa asettaa sähköisessä muodossa sellaisen yhteishallinnointiorganisaation saataville, jonka puolesta se hallinnoi oikeuksia edustussopimuksen nojalla kyseisellä kaudella, ainakin seuraavat tiedot:

- 1) eritelty selvitys valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle tai sen edustamalle oikeudenhaltijalle tilitettävistä tekijänoikeuskorvauksista;
- 2) mihin tahansa kauteen kohdistuvat tekijänoikeuskorvaukset, joita ei ole vielä tilitetty;
- 3) hallinnointipalkkioiden vuoksi tehdyt vähennykset;
- 4) muihin tarkoituksiin kuin hallinnointipalkkioihin tehdyt vähennykset, jos tällaisten vähennysten tekemisestä on sovittu yhteishallinnointiorganisaatioiden välillä;
- 5) tiedot edustussopimuksen kattamiin teoksiin ja muihin suojan kohteisiin liittyvistä lisensseistä, jotka on myönnetty tai evätty;

6) yleiskokouksen tekemät päätökset siltä osin kuin ne ovat olennaisia edustusopimukseen perustuvan oikeuksien hallinnoinnin kannalta.

32 §

Velvollisuus tilittää tekijänoikeuskorvaukset edelleen oikea-aikaisesti

Valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation tai sen jäsenyhteisön tulee tilittää edelleen tilitettävät tekijänoikeuskorvaukset oikeudenhaltijoille mahdollisimman pian ja viimeistään kuuden kuukauden kuluttua korvausten vastaanottamisesta, ellei tämä ole mahdotonta.

7 luku

Yhteishallinnointiorganisaation suhde käyttäjiin

33 §

Velvollisuus tarjota lisenssi

Yhteishallinnointiorganisaation on vastattava ilman aiheetonta viivytystä käyttäjän lisenssiä koskevaan tiedusteluun ja ilmoitettava käyttäjälle, mitä tietoja se tarvitsee voidakseen tarjota lisenssin.

Saatuana käyttäjältä kaikki olennaiset tiedot yhteishallinnointiorganisaation on ilman aiheetonta viivytystä joko tarjottava lisenssi tai annettava käyttäjälle kirjallinen vastaus, jonka perusteluista ilmenee, miksi se ei tarjoa lisenssiä.

34 §

Velvollisuus käydä lisensiointineuvottelut vilpittömästi

Yhteishallinnointiorganisaation ja käyttäjän on annettava toisilleen kaikki oikeuksien lisensoimiseksi tarvittavat tiedot ja muutoinkin neuvoteltava oikeuksien lisensoinnista vilpittömästi.

35 §

Lisensiointiehtoja koskevat vaatimukset

Lisensiointiehtojen on perustuttava objektiivisiin ja syrjimättömiin kriteereihin. Yhteishallinnointiorganisaation on ilmoitettava käyttäjälle hintojen vahvistamisessa käytetyt perusteet.

Oikeudenhaltijoiden tulee saada oikeuksien käytöstä asianmukainen korvaus. Yksinoikeuksien ja korvausoikeuksien hintojen on oltava kohtuullisia. Tekijänoikeuskorvauksen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon:

- 1) oikeuksien käytön taloudellinen arvo liiketoiminnassa teosten ja muiden suojan kohteiden käytön luonne ja laajuus huomioon ottaen;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation tarjoaman palvelun taloudellinen arvo;
- 3) muut korvauksen kohtuullisuuteen vaikuttavat seikat.

36 §

Kokeellinen lisensiointi

Yhteishallinnointiorganisaatio ei ole velvollinen jatkamaan alle kolmen vuoden ajan yleisön saatavilla olleen uudentyypin palvelun lisensoimista kyseisen koejakson jäl-

keen koejakson aikana käytetyin ehdoin eikä soveltamaan tällaisessa kokeellisessa lisensioinnissa sovellettuja ehtoja toiseen samantyyppiseen palveluun.

37 §

Käyttäjän asiointiin liittyvät oikeudet

Käyttäjällä on oikeus asioida yhteishallinnointiorganisaation kanssa ja saada yhteishallinnointiorganisaatiolta lisensiointiehtot tai 33 §:n 2 momentissa tarkoitettu kirjallinen vastaus sekä 39 §:ssä tarkoitettut tiedot valintansa mukaan suomeksi tai ruotsiksi.

Yhteishallinnointiorganisaation on tarjottava käyttäjälle mahdollisuus olla siihen yhteydessä sähköisesti. Jos yhteishallinnointiorganisaatiolla on teosten tai muiden suojan kohteiden käytön sähköinen raportointijärjestelmä, organisaation tulee tarjota käyttäjälle mahdollisuus käyttää sitä.

38 §

Käytön raportointi

Käyttäjän tulee toimittaa yhteishallinnointiorganisaatiolle, siten kuin käyttäjä ja yhteishallinnointiorganisaatio ovat sopineet, hallussaan olevat yhteishallinnointiorganisaation edustamien oikeuksien käyttöä koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen tekijänoikeuskorvausten keräämiseksi sekä oikeudenhaltijoille kuuluvien korvausmäärien jakamiseksi ja tilitämiseksi.

Yhteishallinnointiorganisaation ja käyttäjän on otettava mahdollisuuksien mukaan huomioon vapaaehtoiset alan standardit sopiessaan 1 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamisen muodosta.

8 luku

Avoimuus ja tiedonantovelvollisuus

39 §

Yhteishallinnointiorganisaation velvollisuus antaa teosvalikoimatietoa

Yhteishallinnointiorganisaation on pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä annettava oikeudenhaltijalle, teoksen käyttäjälle ja edustussopimuksen osapuolena olevalle valtuutavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle seuraavat tiedot:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation edustamat teokset tai muut suojan kohteet, joita se edustaa suoraan tai edustussopimuksen nojalla, tai edustamiensa teosten ja muiden suojan kohteiden tyypit, jos teoksia tai muita suojan kohteita ei ole mahdollista yksilöidä;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation edustamat oikeudet;
- 3) maantieteelliset alueet, joilla tapahtuvaa käyttöä varten yhteishallinnointiorganisaatiolla on oikeus myöntää lisenssejä.

Jos yhteishallinnointiorganisaatio ei voi itse myöntää lisenssiä puuttuvan valtuutuksen vuoksi, sen on ilmoitettava teoksen käyttäjälle tiedossaan oleva oikeudenhaltijan nimi ja yhteystiedot, jos oikeudenhaltija ei ole kieltänyt niiden antamista. Yhteishallinnointiorganisaation on myös ilmoitettava, jos lisenssin hankkiminen on tarpeetonta teoksen tai muun suojan kohteen suoja-ajan lakkaamisen tai muun syyn vuoksi.

40 §

Yhteishallinnointiorganisaation velvollisuus julkaista tietoja verkkosivuillaan

Yhteishallinnointiorganisaation on julkaistava ja pidettävä ajan tasalla verkkosivuillaan seuraavat tiedot suomeksi ja ruotsiksi:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation säännöt tai yhtiöjärjestys;
- 2) jäsenyysehdot;
- 3) oikeuksien hallinnointia koskevan valtuutuksen peruuttamishdot;
- 4) valvontaelimen jäsenten nimet;
- 5) toimitusjohtajan tai muun 17 §:ssä tarkoitetun henkilön nimi;
- 6) lisenssien vakioehdot ja sovellettavat vakiohinnat mahdollisine alennuksineen;
- 7) tekijänoikeuskorvauksia oikeudenhaltijoille tilitettäessä noudatettavat yleiset periaatteet;
- 8) hallinnointipalkkioita koskevat yleiset periaatteet;
- 9) tekijänoikeuskorvauksista ja niiden sijoittamisesta saatavista tuloista muihin tarkoituksiin kuin hallinnointipalkkioihin tehtäviä vähennyksiä koskevat yleiset periaatteet;
- 10) luettelo edustus sopimuksista ja niistä yhteishallinnointiorganisaatioista, joiden kanssa edustus sopimukset on tehty;
- 11) jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käytön yleiset periaatteet;
- 12) tieto oikeudenhaltijoiden ja käyttäjien käytössä olevasta yhteishallinnointiorganisaation tarjoamasta valitusmahdollisuudesta, vaihtoehdoisesta riitojenratkaisumenettelystä sekä riitoihin sovellettavasta tuomioistuinmenettelystä.

Yhteishallinnointiorganisaation on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut tiedot ja tieto niissä tapahtuneista muutoksista 54 §:ssä tarkoitetulle valvontaviranomaiselle viipymättä tietojen julkaisemisen jälkeen.

41 §

Vuotuinen avoimuusraportti

Yhteishallinnointiorganisaation tulee laatia tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensoinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/26/EU liitteen mukainen vuotuinen avoimuusraportti, joka sisältää erityisraportin yhteishallinnointiorganisaation tarjoamista sosiaali-, kulttuuri- ja koulutuspalveluista. Vuotuisen avoimuusraportin tilinpäätöstiedot on tarkastettava tilintarkastuslain (1141/2015) säännösten mukaisesti ja tilintarkastuskertomus mahdollisine varaumineen on tosinnettava täydellisenä vuotuisessa avoimuusraportissa. Tässä pykälässä tarkoitettuna vuotuisena avoimuusraporttina pidetään yhteishallinnointiorganisaation tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, jotka sisältävät mainitun direktiivin liitteessä tarkoitettut tiedot.

Yhteishallinnointiorganisaation tulee julkaista vuotuinen avoimuusraportti verkkosivuillaan kahdeksan kuukauden kuluessa organisaation tilikauden päättymisestä ja pitää se verkkosivuillaan yleisön saatavilla vähintään viiden vuoden ajan raportin julkaisuvuodesta. Yhteishallinnointiorganisaation tulee edellä säädetyssä määräajassa toimittaa avoimuusraportti myös 54 §:ssä tarkoitetulle valvontaviranomaiselle.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetussa vuotuisessa avoimuusraportissa annettavista tiedoista voidaan antaa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

Sävellysteosten usean valtion alueen kattavien verkko-oikeuksien lisensointi

42 §

Erityinen soveltamisala

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, tämän luvun säännöksiä sovelletaan yhteishallinnointiorganisaatioon sen myöntäessä usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensointia.

Tämän luvun säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation myöntäessä usean valtion alueen kattavia lisensointia verkkopalveluille, jotka tarjoavat sävellysteoksia ainoastaan graafisessa muodossa;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation myöntäessä tarvittavien oikeuksien vapaaehtoisen yhdistämisen perusteella usean valtion alueen kattavan sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensointia, jota lähettäjäyrittäjä tarvitsee saattaakseen yleisön saataville radio- tai televisio-ohjelmiaan samanaikaisesti niiden alkuperäisen lähetyksen kanssa tai alkuperäisen lähetyksen jälkeen;
- 3) lähettäjäyrittäjän tuottamaan tai sille tuotettuun aineistoon, joka on tarkoitettu julkaistavaksi verkossa radio- tai televisio-ohjelman alkuperäisen lähetyksen oheisaineistona.

43 §

Valmiudet käsitellä usean valtion alueen kattavia lisensointia

Usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensointia myöntävällä yhteishallinnointiorganisaatiolla tulee olla riittävät valmiudet käsitellä tällaisten lisensointien hallinnoinnissa tarvittavat tiedot sähköisessä muodossa tehokkaalla, täsmällisellä ja avoimella tavalla teosvalikoiman yksilöintiä ja sen käytön seuraamista, käyttäjien laskuttamista, tekijänoikeuskorvausten keräämistä ja oikeudenhaltijoille kuuluvien tekijänoikeuskorvausten tilittämistä ja 39 §:ssä tarkoitettujen tietojen antamista varten.

Tarkempia säännöksiä vaatimuksista, jotka koskevat yhteishallinnointiorganisaation valmiuksia käsitellä tietoja 1 momentissa mainittuja tarkoituksia varten, voidaan antaa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

44 §

Teosvalikoimatietojen oikeellisuus

Usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensointia myöntävällä yhteishallinnointiorganisaatiolla tulee olla käytössään järjestelyt, joiden avulla oikeudenhaltijat, muut yhteishallinnointiorganisaatiot ja niiden edustamat oikeudenhaltijat sekä verkkopalvelujen tarjoajat voivat pyytää yhteishallinnointiorganisaatiota korjaamaan seuraavissa tiedoissa olevat virheet:

- 1) sävellysteosten tai niiden osien yksilöintitiedot;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation hallinnoimia oikeuksia tai niiden haltijoita koskevat tiedot;
- 3) oikeudenhaltijoiden tai sävellysteosten yksilöintiin tarkoitettujen ainutkertaiset tunnistukset;
- 4) epä johdonmukaisuudet tiedoissa, jotka ovat muiden usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensointia myöntävien yhteishallinnointiorganisaatioiden hallussa.

Yhteishallinnointiorganisaation tulee korjata virheelliseksi todettu tieto ilman aiheeton-
ta viivytystä.

Usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensoijien myöntävän yhteishallinnointiorganisaation on tarjottava oikeudenhaltijoille ja valtuuttaville yhteishallinnointiorganisaatioille mahdollisuus toimittaa sävellysteoksia, hallinnoitavia oikeuksia, oikeudenhaltijoita sekä maantieteellistä aluetta koskevat tiedot sähköisessä muodossa.

45 §

Käytön täsmällinen ja oikea-aikainen seuranta

Yhteishallinnointiorganisaation tulee seurata kokonaan tai osittain edustamiensa sävellysteosten verkko-oikeuksien käyttöä verkkopalveluissa, joiden tarjoajille se on myöntänyt usean valtion alueen kattavan lisenssin.

Yhteishallinnointiorganisaation on tarjottava verkkopalvelun tarjoajalle mahdollisuus antaa selvitys sävellysteosten verkko-oikeuksien tosiasiallisesta käytöstä sähköisesti. Verkkopalvelujen tarjoajan on annettava täsmällinen selvitys näiden teosten tosiasiallisesta käytöstä.

Yhteishallinnointiorganisaatio saa kieltäytyä hyväksymästä selvityksen verkkopalvelun tarjoajan valitsemassa esitysmuodossa, jos yhteishallinnointiorganisaatio tarjoaa selvityksen tekemistä varten vähintään yhden menetelmän, jossa tietojen sähköisessä vaihtamisessa hyödynnetään kansainvälistä tai Euroopan unionin alueella laajasti käytettyä alan standardia.

46 §

Sähköinen laskutus

Yhteishallinnointiorganisaation on laskutettava verkkopalvelun tarjoajaa sähköisesti käyttäen vähintään yhtä sellaista laskutusmuotoa, jossa hyödynnetään kansainvälistä tai Euroopan unionin alueella laajasti käytettyä alan standardia.

Laskussa on yksilöitävä teokset ja oikeudet, jotka on lisensoitu kokonaan tai osittain, sekä oikeuksien tosiasiallinen käyttö siinä määrin kuin se on verkkopalvelun tarjoajan antamien tietojen ja tietojen antamisessa käytetyn esitysmuodon perusteella mahdollista.

Verkkopalvelun tarjoaja ei saa kieltäytyä hyväksymästä laskua sen esitysmuodon perusteella, jos se on 1 momentissa tarkoitetun standardin mukainen.

47 §

Täsmällinen ja oikea-aikainen laskutus

Yhteishallinnointiorganisaation on laskutettava verkkopalvelun tarjoajaa täsmällisesti ja viipymättä sen jälkeen, kun sävellysteoksen verkko-oikeuksien tosiasiallisesta käytöstä on annettu selvitys 45 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

48 §

Menettelyt laskun oikeellisuuden kiistämiseksi

Yhteishallinnointiorganisaatiolla on oltava käytössään soveltuva järjestely, jotta verkkopalvelun tarjoaja voi kiistää laskun oikeellisuuden, jos se saa useita laskuja yhdeltä tai useammalta yhteishallinnointiorganisaatiolta saman sävellysteoksen samoista verkko-oikeuksista.

49 §

Täsmällinen ja oikea-aikainen tilitys oikeudenhaltijoille

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation tulee tilittää tekijänoikeuskorvaus oikeudenhaltijalle tai valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle täsmällisesti ja viipymättä 45 §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella sen jälkeen, kun verkkopalvelun tarjoaja on maksanut korvauksen lisensioivalle yhteishallinnointiorganisaatiolle.

Tilityksen yhteydessä lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation on annettava oikeudenhaltijalle tai valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle vähintään seuraavat tiedot:

- 1) ajanjakso, jonka aikana oikeudenhaltijoille kuuluvien korvausten perusteena olevien oikeuksien käyttö tapahtui, sekä maantieteelliset alueet, joilla tämä käyttö tapahtui;
- 2) kerätyt korvaukset, tehdyt vähennykset ja jaetut korvaukset kustakin sellaisesta sävellysteoksen verkko-oikeudesta, jota oikeudenhaltijat ovat valtuuttaneet yhteishallinnointiorganisaation edustamaan kokonaan tai osittain;
- 3) lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation oikeudenhaltijoiden puolesta keräämät korvaukset, tekemät vähennykset ja jakamat korvaukset kunkin verkkopalvelun tarjoajan osalta.

Valtuuttava yhteishallinnointiorganisaatio vastaa korvausten tilittämisestä ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamisesta edustamilleen oikeudenhaltijoille, jollei yhteishallinnointiorganisaatioiden välillä toisin sovita.

50 §

Yhteishallinnointiorganisaatioiden väliset sopimukset usean valtion alueen kattavaa lisensiointia varten

Yhteishallinnointiorganisaatioiden välinen edustus sopimus, jolla yhteishallinnointiorganisaatio valtuuttaa toisen yhteishallinnointiorganisaation myöntämään usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssejä, ei saa antaa yksinoikeutta teosten lisensiointiin.

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation on annettava valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle tiedot tärkeimmistä ehdoista, joiden mukaisesti valtuutuksen piiriin kuuluvat verkko-oikeudet lisensioidaan. Näihin tietoihin kuuluvat:

- 1) oikeuksien käyttötavat;
- 2) lisenssimaksuun liittyvät tai vaikuttavat ehdot;
- 3) lisenssin voimassaoloaika;
- 4) lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation tilikaudet;
- 5) lisensioinnin kattama maantieteellinen alue;
- 6) muut lisensioinnin ehdot, jotka olennaisesti vaikuttavat valtuutuksen piiriin kuuluvien oikeuksien lisensiointiin.

Valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation on ilmoitettava edustamilleen oikeudenhaltijoille tiedot edustus sopimuksen voimassaoloajasta ja lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation tarjoamien palvelujen kustannuksista ja muista sopimuksen keskeisistä ehdoista.

51 §

Velvollisuus edustaa toista yhteishallinnointiorganisaatiota usean valtion alueen kattavassa lisensioinnissa

Yhteishallinnointiorganisaatiolla, joka myöntää tai tarjoaa usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssejä samassa oikeuksien luokassa jonkin toisen yhteishallinnointiorganisaation teosvalikoimaan, on velvollisuus ottaa myös muun yh-

teishallinnointiorganisaation teosvalikoima edustettavakseen, jos pyynnön esittänyt yhteishallinnointiorganisaatio ei itse myönnä eikä tarjoa usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssejä. Yhteishallinnointiorganisaation on vastattava pyyntöön kirjallisesti ja ilman aiheetonta viivytystä.

Jos yhteishallinnointiorganisaatio 1 momentin mukaisesti ottaa toisen yhteishallinnointiorganisaation teosvalikoiman edustettavakseen, sen on:

- 1) sisällytettävä valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation teosvalikoima kaikkiin verkkopalvelun tarjoajille osoittamiinsa tarjouksiin;
- 2) hallinnoitava valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation teosvalikoimaa ja omaa teosvalikoimaansa samoin ehdoin;
- 3) määriteltävä hallinnointipalkkio niin, ettei se ylitä hallinnoinnista aiheutuvia kohtuullisia kustannuksia.

Valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation on annettava lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation käyttöön sävellysteosvalikoimaa koskevat tiedot, jotka tarvitaan usean valtion alueen kattavien sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssien myöntämiseksi. Jos tiedot ovat riittämättömiä tai sellaisessa muodossa, ettei lisensioiva yhteishallinnointiorganisaatio voi täyttää 43—49 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, lisensioivalla yhteishallinnointiorganisaatiolla on oikeus veloittaa valtuuttavalta yhteishallinnointiorganisaatiolta mainittujen vaatimusten täyttämistä aiheutuvat kohtuulliset kustannukset tai sulkea edustuksen ulkopuolelle sellaiset teokset, joiden tiedot ovat riittämättömät tai joiden osalta tietoja ei voida käyttää.

52 §

Pääsy usean valtion alueen kattavan lisensioinnin piiriin

Oikeudenhaltija voi peruuttaa yhteishallinnointiorganisaatiolle antamansa valtuutuksen hallinnoida usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssejä ja säilyttää yhteishallinnointiorganisaation valtuutuksen hallinnoida oikeuksia yhden alueen kattavaa lisensiointia varten, jos yhteishallinnointiorganisaatio ei viimeistään 10 päivänä huhtikuuta 2017 myönnä tai tarjoa usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssejä tai ole valtuuttanut toista yhteishallinnointiorganisaatiota edustamaan kyseisiä oikeuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu valtuutuksen peruuttaminen tulee voimaan välittömästi.

10 luku

Viranomaisvalvonta

53 §

Ilmoitus tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista

Yhteishallinnointiorganisaation tulee tehdä ilmoitus Patentti- ja rekisterihallitukselle ennen tässä laissa tarkoitettua toiminnan aloittamista.

Ilmoitukseen tulee sisältyä seuraavat tiedot:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation nimi ja yhteystiedot;
- 2) 17 §:ssä tarkoitettua henkilön nimi;
- 3) kuvaus yhteishallinnointiorganisaation edustamien teosten ja muiden suojan kohteiden tyypeistä ja edustetuista oikeuksista;
- 4) tieto siitä, onko yhteishallinnointiorganisaation tarkoitus tarjota tai myöntää usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssejä.

54 §

Valvontaviranomainen

Valvontaviranomaisen tehtävänä on:

1) valvoa, että Suomeen sijoittautuneet yhteishallinnointiorganisaatiot ja niiden jäsenyhteisöt noudattavat tämän lain säännöksiä oikeuksien yhteishallinnoinnissa;

2) neuvoa yhteishallinnointiorganisaatioita ja muita osapuolia tämän lain säännösten soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä ja edistää hyvien käytäntöjen noudattamista tämän lain piiriin kuuluvassa toiminnassa;

3) vastata toisten jäsenvaltioiden viranomaisten esittämiin tietopyyntöihin, jotka koskevat Suomeen sijoittautuneiden yhteishallinnointiorganisaatioiden toimintaa siten kuin tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensoinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/26/EU 37 artiklassa säädetään;

4) yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa seurata yhteishallinnoinnin kehitystä Suomessa ja antaa Euroopan unionin komissiolle sen tarvitsemat tiedot yhteishallinnoinnista ja sen kehityksestä sekä osallistua muuhun Euroopan talousalueen viranomaisyhteistyöhön siten kuin 3 kohdassa mainitussa direktiivissä säädetään.

Patentti- ja rekisterihallitus valvoo tämän lain noudattamista.

55 §

Viranomaisten yhteistyö

Patentti- ja rekisterihallitus ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto ovat tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään hoitaessaan yhteishallinnointiorganisaatioihin kohdistuvia tämän lain ja kilpailulain mukaisia valvontatehtäviä.

Työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö ja Patentti- ja rekisterihallitus ovat keskenään tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä tässä laissa säädettyjen tehtävien järjestämiseksi sekä tämän lain soveltamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriön toimivaltaan tekijänoikeuslaissa säädettyissä asioissa.

56 §

Valvonta-asian vireilletulo

Patentti- ja rekisterihallitukselle saadaan tehdä toimenpidepyyntö yhteishallinnointiorganisaation menettelystä tai laiminlyönnistä, joka on vastoin tämän lain säännöksiä. Toimenpidepyynnössä on kuvattava moitittavana pidettävä yhteishallinnointiorganisaation menettely tai laiminlyönti.

Patentti- ja rekisterihallitus voi myös omasta aloitteestaan ryhtyä tässä laissa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin.

57 §

Asioiden tärkeysjärjestys ja tutkimatta jättäminen

Patentti- ja rekisterihallitus voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos:

1) asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton;

2) yhteishallinnointiorganisaatio on ryhtynyt toimenpiteisiin asian oikaisemiseksi;

3) yhteishallinnointiorganisaation menettelyllä tai laiminlyönnillä on vain vähäistä vaikutusta tämän lain tavoitteiden toteutumiseen;

4) tuomioistuimessa vireillä olevan samaa menettelyä koskevan riita- tai rikosasian johdosta ei yksityisen tai yleisen edun suojelemiseksi katsota olevan tarpeen ryhtyä toimenpiteisiin;

5) asia on vireillä myös Kilpailu- ja kuluttajavirastossa eikä lisätoimenpiteisiin katsota olevan tarpeen ryhtyä.

Päätös tutkimatta jättämisestä on tehtävä viipymättä.

58 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Patentti- ja rekisterihallituksella on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten kaikki valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja asiakirjat yhteishallinnointiorganisaatiolta tai sen puolesta tähän lakiin perustuvaa tehtävää suorittavalta yhteisöltä tai säätiöltä.

Patentti- ja rekisterihallituksella on muualla kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus tehdä tarkastuksia.

Patentti- ja rekisterihallituksella on oikeus saada maksutta jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tai kopioita tietojärjestelmissä olevista tiedoista tai tallenteista.

59 §

Tilintarkastajan oikeus antaa tietoja valvontaviranomaiselle

Yhteishallinnointiorganisaation tilintarkastaja saa ilmoittaa valvontaviranomaiselle organisaatiota koskevasta seikasta tai päätöksestä, jonka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan. Tilintarkastaja saa myös toimittaa valvontaviranomaiselle jäljennöksen tilintarkastuslain 3 luvun 7 §:ssä tarkoitetusta tilintarkastuspöytäkirjasta.

60 §

Huomautus ja varoitus sekä uhkasakko

Patentti- ja rekisterihallitus voi tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan antaa kirjallisen tai suullisen huomautuksen tai kirjallisen varoituksen sille, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai päätöksiä, ja velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa.

Varoitus voidaan antaa, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioon ottaen voida pitää riittävänä.

Patentti- ja rekisterihallitus voi asettaa 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tehosteeksi uhkasakon.

61 §

Muutoksenhaku

Patentti- ja rekisterihallituksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaisissa (586/1996) säädetään.

Patentti- ja rekisterihallituksen päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

Patentti- ja rekisterihallituksella on oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut Patentti- ja rekisterihallituksen antaman päätöksen tai muuttanut sitä.

Yhteishallinnon kehittämisen neuvottelukunta

Valtioneuvosto asettaa määräajaksi yhteishallinnointijärjestöjen, oikeudenhaltijoiden, teosten käyttäjien ja viranomaisten edustajista koostuvan neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on:

1) seurata ja arvioida tekijänoikeuden ja lähioikeuden yhteishallinnointia koskevien käytäntöjen kehittymistä;

2) edistää hyvien käytäntöjen noudattamista ja antaa suosituksia alalla noudatettavista menettelytavoista ja standardeista;

3) edistää vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen hyödyntämistä tämän lain piiriin kuuluvien riitojen käsittelyssä;

4) muutoin avustaa opetus- ja kulttuuriministeriötä ja Patentti- ja rekisterihallitusta tämän lain ja tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensioinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/26/EU piiriin kuuluvissa asioissa.

Tarkemmat säännökset neuvottelukunnan kokoonpanosta, toimikaudesta ja tehtävistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

11 luku

Erinäiset säännökset*Vastuu ulkoistetuista yhteishallinnointitehtävistä*

Mitä tässä laissa säädetään yhteishallinnointiorganisaation tai riippumattoman hallinnointiorganisaation toiminnasta, sovelletaan myös muuhun yhteisöön tai säätiöön, joka harjoittaa tämän lain mukaista toimintaa ja joka on suoraan, välillisesti, kokonaan tai osittain yhteishallinnointiorganisaation tai riippumattoman hallinnointiorganisaation omistuksessa tai määräysvallassa.

Jos yhteishallinnointiorganisaatio tai riippumaton hallinnointiorganisaatio on sopimuksen tai muun vastaavan järjestelyn perusteella siirtänyt sille tämän lain mukaan kuuluvan tehtävän sellaiselle yhteisölle tai säätiölle, joka ei ole sen omistuksessa eikä määräysvallassa, tehtävän siirtänyt organisaatio vastaa siitä, että tehtävä suoritetaan tämän lain säännösten mukaisesti.

Yhteishallinnointiorganisaation velvollisuus käsitellä valituksia

Yhteishallinnointiorganisaation on vastattava jäseneltään, edustamaltaan oikeudenhaltijalta tai toiselta yhteishallinnointiorganisaatiolta saamaansa valitukseen menettelystään, laiminlyönnistään tai päätöksestään, jolla on vaikutusta valittajan tämän lain mukaisiin oikeuksiin tai etuihin.

Yhteishallinnointiorganisaation on annettava kirjallinen vastaus valitukseen kohtuullisessa ajassa. Kielteinen vastaus on perusteltava.

65 §

Kielletyt sopimusehdot ja menettelyt

Yhteishallinnointiorganisaatio ei saa käyttää sopimusehtoa eikä menetellä tavalla, joka on toisena sopijapuolena olevien yhteishallinnointiorganisaation jäsenten, yhteishallinnointiorganisaation edustamien oikeudenhaltijoiden, käyttäjien tai toisten yhteishallinnointiorganisaatioiden kannalta kohtuuton taikka käyttäjien kannalta 35 §:n vastainen. Kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan huomioon toisen sopijapuolen heikommasta asemasta johtuva suojan tarve ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

66 §

Kiellon määrääminen

Markkinaoikeus voi kieltää yhteishallinnointiorganisaatiota käyttämästä 65 §:ssä kiellettyä sopimusehtoa tai menettelyä. Kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisesti syystä ole tarpeetonta.

Kielto ja uhkasakko voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa oikeushenkilöön, joka toimii yhteishallinnointiorganisaation lukuun.

67 §

Oikeuspaikka riita-asiassa

Edellä 2, 7 ja 9 lukuun perustuvat riita-asiat käsitellään markkinaoikeudessa. Edellä 3—6 ja 8 lukuun perustuvat riita-asiat käsitellään käräjäoikeudessa.

12 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

68 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

69 §

Siirtymäsäännökset

Yhteishallinnointiorganisaation, joka harjoittaa tässä laissa tarkoitettua tekijänoikeuden yhteishallinnointia lain tullessa voimaan, on annettava 53 §:ssä tarkoitettu ilmoitus viimeistään kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

Jos 5 §:ssä tarkoitettu valtuutus on annettu ennen tämän lain voimaantuloa, 9 §:ssä tarkoitetut tiedot on annettava oikeudenhaltijalle viimeistään kolmen kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Ennen tämän lain voimaantuloa tehdyn valtuutuksen ehto, joka on tämän lain säännösten vastainen, on pätemätön.

Jos ennen lain voimaantuloa rekisteröidyn yhteishallinnointiorganisaation sääntöihin tai yhtiöjärjestykseen sisältyy tämän lain vastaisia määräyksiä, niiden sijasta on noudatettava tämän lain säännöksiä. Säännöt tai yhtiöjärjestys on muutettava tämän lain mukaisiksi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

Ennen lain voimaantuloa valitun hallituksen tai hallintoneuvoston kokoonpano on muutettava tämän lain mukaiseksi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

1494/2016

Yhteishallinnointiorganisaation on noudatettava 10, 37 ja 40 §:n säännöksiä suomen ja ruotsin kielen käyttämisestä viimeistään vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sisäministeri Paula Risikko